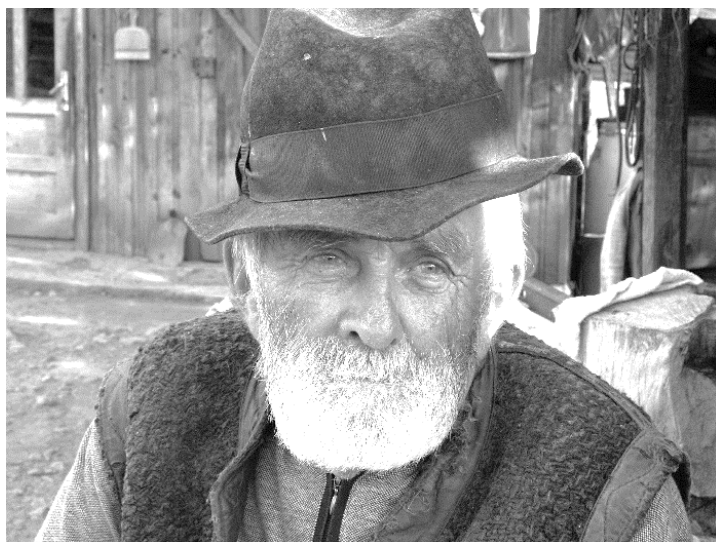

Nieuwsbrief

Februari 2024

25^e jaargang

nummer 1

Van de redactie

U leest het goed: het is de 25^e jaargang van onze Nieuwsbrief. Onze stichting is in het jaar 2000 opgericht en de eerste Nieuwsbrief kwam ook in dat jaar uit. Die was toen nog in groot A4-formaat. En volgend jaar bestaan we dus alweer 25 jaar, een kwart eeuw! Dat zullen we niet ongemerkt laten

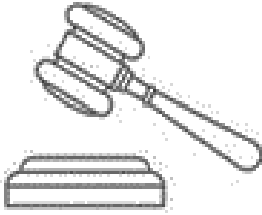
passeren.

Ik heb thuis álle Nieuwsbrieven liggen die we al die jaren hebben uitgebracht. En het is boeiend om al die Nieuwsbrieven nog eens terug te lezen. Hoe we begonnen zijn met het eerste bestuur, welke ervaringen we hebben gehad met het ziekenhuisje in Hudesti, de jongerenreizen, de sponsoractiviteiten. En dan besef je dat we in de kwart eeuw al heel wat meegemaakt hebben. Te zijner tijd zal ik de hele verzameling overdragen aan de Vereniging Historisch Lexmond en Hei- en Boeicop. Wellicht leidt dat in de toekomst nog eens tot een uitgebreid verhaal over het wel en wee van onze stichting in hun periodiek, de Lek en Huibert Kroniek!

Afgelopen jaar hebben we weer veel meegemaakt. Daarover kunt u lezen in de bijdragen van de voorzitter, de secretaris, de penningmeester en de transportcommissie. Ook staat er een uitgebreid verslag van Anton Lange-rak in de Nieuwsbrief van het bezoek, dat het bestuur heeft gebracht aan onze vrienden in Dorohoi. Als u bij de achterpagina van de Nieuwsbrief bent aangekomen, bent u weer helemaal bijgelezen. En wanneer u méér informatie wilt: u bent dan van harte welkom op onze Open Avond op 4 maart in Lux Mundi.

Deze Nieuwsbrief ziet er wat anders uit dan u gewend bent. De afgelopen 24 jaar lieten we de Nieuwsbrief altijd drukken bij de drukkerij van de fam. Lever. Maar u heeft misschien gelezen dat zij gestopt zijn met hun werkzaamheden. Wij moesten dus op zoek naar een nieuwe drukkerij, en dat is drukkerij Van der Perk geworden. En daardoor ziet de Nieuwsbrief er wat anders uit.

Peter Kleppe

Van de bestuurstafel: voorzitter

Het afgelopen jaar was een complex jaar. De 4 transporten met goederen die we hier ingezameld hadden, zijn allemaal via de Stichting Hulp Oost Europa naar Dorohoi gegaan, waar ze in twee kringloopwinkels worden verkocht of aan de werkelijk arme mensen zijn wegge-

geven. Maar we zijn bij die transporten steeds tegen problemen aangelopen. Zie ook het verslag van Johan Bikker verderop. Het benodigde papierwerk is in de loop der jaren niet eenvoudiger geworden. In 2024 komt Roemenië in de zgn. Schengenzone. Daarmee zou vrij transport van goederen een stap dichterbij moeten komen. Maar zó eenvoudig ligt dat niet. Het zal nog wel een paar jaar duren voordat probleemloos vervoer over de grens mogelijk is.

Ook de transportkosten stijgen snel. Dat betekent dat we steeds selectiever moeten zijn met wat we wel en niet transporteren. Het moet wel zinvol zijn en we kunnen geen spullen 2500 kilometer transporteren om ze vervolgens met verlies in de kringloopwinkels te moeten verkopen. Dat vereist dus weer een nauwe afstemming met onze vrienden aldaar.

Dat is dus ook de reden geweest dat we met een afvaardiging van het bestuur in oktober naar Dorohoi zijn geweest om te overleggen waar behoefte aan bestaat. Dat was een zinvol bezoek. Anton heeft daarover een verslag geschreven.

We hebben samen geconstateerd, dat de formule die we nu hebben (dus spullen inzamelen in Lexmond, sorteren en transporteren naar Dorohoi, daar in kringloopwinkels verkopen, en de marge gaat dan naar ons project *Meals on Wheels*) niet oneindig kan blijven doorgaan. Stijgende transportkosten en de stijgende huurprijzen voor de kringloopwinkels maken het verdienmodel steeds lastiger. Ook hebben we te maken met andere stijgende kosten. De maaltijden voor *Meals on Wheels* kopen onze vrienden in Roemenië in bij een bevriend restaurant, met de mooie naam Eden (vroeger Patty Chips). Maar ook in Roemenië stijgen de prijzen. Enerzijds komt dat, doordat de algemene welvaart in Roemenië de afgelopen jaren snel is toegenomen, wat tot hogere prijzen leidt. Anderzijds hebben ze daar ook een stevige inflatie gehad. Dus de inkoop van maaltijden wordt ook duurder. Voor hetzelfde geld kunnen we dus minder mensen helpen. Al met al zien

we dus dat onze kosten fors toenemen. Op een gegeven moment bereik je een punt dat het dan niet zinvol meer is om op dezelfde voet door te blijven gaan. Daarnaast hebben we ook te maken met een vergrijzing van alle betrokkenen. Dat zie je bij zowel vrijwilligers, donateurs als bestuursleden. Zowel in Nederland als in Roemenië.

Over deze en andere ontwikkelingen hebben we dus goede gesprekken gehad met onze vrienden in Roemenië. En we hebben samen afgesproken, dat we onze activiteiten gefaseerd gaan afbouwen. Dit jaar, in 2024, blijven we nog “gewoon” 5 transporten organiseren. In 2025 gaan we dat afbouwen naar 2 of 3 transporten; dat zien we tegen die tijd dan wel weer. In dat jaar kunnen ze zich in Dorohoi ook voorbereiden op verdere afbouw van hun activiteiten. Ze zullen dan zelf ook bekijken wat ze met de loods en de andere kringloopwinkel gaan doen. Eind 2025 of begin 2026 bekijken we wat we dan op onze bankrekening hebben staan en overleggen we met onze vrienden in Dorohoi hoe we dat ten goede kunnen laten komen aan de doelstelling van *Meals on Wheels*. En daarmee komt dan een einde aan een kwart eeuw hulpverlening! Over de verdere fasering etc. wordt u vanzelfsprekend op de hoogte gehouden. En we denken natuurlijk nog na over de toekomst van de jaarlijkse, zeer succesvolle oliebollenactie, of de verkoop van Roemeense wijn. Dat zijn allemaal nog zaken waarover we met alle betrokkenen moeten nadenken. Maar de komende twee jaren gaan belangrijke jaren worden.

Hoe voelt dat nu, het gefaseerd beëindigen van ons humanitaire werk? We zijn natuurlijk dankbaar dat we dit werk al zo heel lang hebben mogen doen. Daar hadden we geen idee van toen we in 2000 begonnen. We hebben heel veel werk verzet in al die jaren, met vele tientallen mensen. En we hebben gezien dat het goed was, wat we deden. We kregen veel dankbaarheid terug. En daarnaast heeft het ook veel mensen in Lexmond en Hei- en Boecop bij elkaar gebracht, over kerkgrenzen heen. Dat is ook goed om te benoemen. We hebben ook gezien dat de welvaart in Roemenië snel gestegen is in 25 jaar. Nu zie je veel goede wegen, de huisvesting is veel beter, je ziet veel luxe auto's op de weg. Roemenië heeft nu veel meer aansluiting gevonden bij de rest van Europa en is nu niet langer een geïsoleerd land in Oost-Europa. Ook zien we, dat er allerlei sociale “vangnetten” komen. Behoeftigen kunnen vaker terugvallen op sociale regelingen, die er vroeger niet waren. Zo komen er in Dorohoi nu ook sociale werkers bij de meest

behoeftigen aan huis. Dat was vroeger ondenkbaar. Voor een deel wordt ons humanitaire werk overgenomen door de staat en de gemeente. En dat is ook goed om te constateren. Wij, als bestuur, hebben ook het idee dat het verantwoord is om ons werk te beëindigen. We laten de mensen daar niet in de kou staan. Als er een moment is om te stoppen, dan is dat nu.

De persoonlijke contacten zullen ongetwijfeld blijven. Met een aantal van onze Roemeense vrienden hebben we jarenlang lief en leed gedeeld. We hebben kinderen geboren zien worden en zien opgroeien. We hebben “ontelbare” keren kerkdiensten bezocht. Kortom, we zijn jarenlang met elkaar opgetrokken in het leven, we hebben vriendschappen voor het leven gesloten. Die kan niemand ons afpakken, ook in de toekomst niet!

Dit was een wat langer stukje “van de voorzitter” dan gebruikelijk. Maar ik wilde u natuurlijk graag informeren en meenemen bij alle ontwikkelingen. En ik hoop zoveel mogelijk van u te treffen op onze Open Avond op 4 maart. Tot dan!

Peter Kleppe, voorzitter

Van de bestuursafel: secretaris

In het jaar 2023 hebben we als bestuur 7 keer vergaderd. Tijdens deze vergaderingen hebben wij punten behandeld als transport, inzamelingen, het financiële plaatje, contacten met Simona en andere wisselende punten. Het waren goede avonden met elkaar als bestuur. Ook een belangrijk onderwerp dat jaar was de voorbereiding op ons bezoek aan Dorohoi in het najaar.

Open Avond

Op 6 maart hielden we onze jaarlijkse open avond waar alle donateurs en belangstellenden welkom waren. Met ongeveer 50 personen hebben we een fijne avond gehad waarin we als bestuur alles hebben gedeeld wat belangrijk is. Na de pauze hadden we een bingo-verhaal over het wel en wee van onze stichting.

Inzamelen

Bijna elke laatste zaterdag van de maand worden er spullen en kleding ingezameld, zo ook in 2023. Dit wordt vermeld op onze website, in Het Kontakt,

de Zaaier en Brief op Zondag. De ene keer in Hei- en Boeicop, de andere keer in Lexmond. Velen weten ons dan te vinden. Ook verzamelen we goede spullen en kleding die overblijven na rommelmarkten en kledingbeurzen. Oproep: Willen jullie er op letten dat alleen schone kleding wordt meegegeven en dat het niet kapot mag zijn. De grenscontrole is zeer streng.

Transport

In 2023 stonden 5 transporten gepland. Hierbij kwam veel papierwerk en geregeld kijken, meer dan in voorgaande jaren. Met hulp van Johan Boomsma (SHTOE) zijn er uiteindelijk 4 transporten aangekomen in Dorohoi:

- Het eerste transport is aangekomen op 29 maart.
- Het tweede transport is geladen op 27 mei en aangekomen op 31 mei.
- Het derde transport is geladen op 28 juli en aangekomen op 5 augustus.
- Het vierde transport is aangekomen op 24 oktober.

Helaas kon er geen vijfde vrachtauto vertrekken in verband met grote problemen bij de grensovergang. De controle is zeer streng en het risico is te groot dat alles teruggestuurd wordt. We zijn daarom nog steeds op zoek om een volgend transport te realiseren.

Markten

We stonden met een kraam op de COOP-markt in Hei- en Boeicop op zaterdag 13 mei. De verkoop van honing en wijn verliep goed, evenals het intekenvel wat helemaal was ingevuld.

Op de jaarmarkt van Lexmond (26 augustus) hadden we weer een kraam op het dorp. Altijd een gezellige dag voor ontmoeting. Naast de bestuursleden waren ook een aantal vrijwilligers aanwezig om de verkoop van honing en wijn te verzorgen. Ook is er 2 keer een intekenvel vol geschreven en zijn er leuke prijsjes verloot.

Helaas ging de wintermarkt op vrijdag 24 november niet door wegens de toen-verwachte weersomstandigheden. De alternatieve datum (9 december) kwam bij een groot gedeelte van het bestuur niet uit in verband met andere afspraken. Volgend jaar hopen we wel weer aanwezig te zijn.

Gift

Af en toe krijgt de stichting een bijzonder leuk bericht. Zo kwam een echtpaar uit Langerak met het voorstel om de giften die zij zouden ontvangen bij

hun 50-jarig huwelijksfeest te doneren aan onze stichting. Na een mooi feest hebben zij €770,- gebracht. Hartelijk dank daarvoor.

Bezoek Dorohoi

In oktober zijn we als bestuur afgereisd naar Dorohoi. Alleen Jan ging niet mee, want hij was op een welverdiende vakantie naar Spanje samen met zijn vrouw.

In deze nieuwsbrief staat verderop een reisverslag.

Oliebollen en appelbeignets

Aan het einde van het jaar werden er weer olieballen en appelbeignets gebakken. De verkoop op zaterdag 16 december was weer een groot succes en verliep zeer goed. Ook voor heerlijke Roemeense wijn en honing wist u ons te vinden op het kerkplein in Lexmond.

Zo sluiten we het jaar 2023 af. We bedanken als bestuur de vele vrijwilligers die achter de schermen veel werk verzetten.

Een hartelijke groet, Netty de Groot

Van de bestuurstafel: penningmeester

Wat betreft de financiën kijken we terug op 2023, op zich een financieel rustig jaar.

Onze trouwe donateurs hebben ook in 2023 hun bijdrage gegeven en daar zijn we zeer blij mee. In november zijn er nog wat herinneringen uit gegaan voor diegenen die de brief over het hoofd hadden gezien maar daar is goed gehoor aan gegeven.

De Diaconieën van onze drie kerken hebben royaal bijgedragen voor het doel van onze stichting; eveneens de collectes die ingezameld zijn.

We hebben veel giften mogen ontvangen, ook bijzondere giften. Er was een oud-Lexmonder die ons geld naliet na zijn overlijden, onze vrijwilliger Aad van Zanten houdt presentaties en/of lezingen maar verkoopt ook spullen van waarde. Voor het leeghalen van een woning hebben de erfgenamen onze stichting bedacht met een gift voor het vele werk wat de mannen hebben verricht. Er worden giften ontvangen voor transporten, voor het ophalen van veel bruikbare spullen door Jan van Zessen.

Ook op de Jaarmarkten in Hei- en Boeicop en Lexmond hebben we ons best gedaan om mensen in te laten schrijven op een intekenvel om een prijsje te winnen, maar regelmatig ging er ook een flesje of doos wijn mee naar huis. Op de wintermarkt in Lexmond hebben we niet gestaan omdat het de meeste bestuursleden niet beschikbaar waren. Zoals u zich misschien nog herinnert, was de wintermarkt uitgesteld vanwege slechte weersomstandigheden.

Op 16 december was onze jaarlijkse oliebollenverkoop, er zijn veel oliebollen en appelbeignets gebakken, er is goed verkocht en de bollen smaakten heerlijk, met dank aan Bert Bikker die ons heeft geholpen.

Natuurlijk hebben wij ook kosten, we geven aan ons project Meals on Wheels € 1000,00 per maand maar als er een transport vanuit Roemenië wordt geregeld dan schieten wij dit geld voor om de chauffeur te betalen en wordt dat gecompenseerd met Meals on Wheels.

Abel en Simona krijgen elk jaar een vergoeding van € 600,00 voor wat zij voor Obed-Edom en Meals on Wheels doen.

Opbrengsten en kosten van de wijn: dat is in dit jaaroverzicht positief. De kosten van de Rabobank zijn hoger in 2023 en we willen graag een Nieuwsbrief uitgeven aan onze donateurs en daar zijn kosten aan verbonden.

We hebben een toename van liquide middelen van ruim € 3600,00. Dat is een mooi resultaat. Jammer genoeg hebben we iets donateurs, maar we hebben relatief grote giften mogen ontvangen.

We kijken terug op een mooi jaar waarin veel activiteiten hebben plaats gevonden, we druk zijn geweest met transporten, we zijn regelmatig bij elkaar geweest om te vergaderen en we zijn met het bestuur (helaas zonder Jan) naar Roemenië geweest, wat voor ons zelf een hoogtepunt was van 2023, dus kortom we zitten niet stil en we mogen vooruitkijken en vertrouwen hebben op een mooi 2024.

Met dank aan u als donateur, met elkaar gaat het lukken.

Heidi Huiting, penningmeester

Onze bestemming: Dorchoi

Het lossen van de spullen bij de loods in Dorchoi

De rijkdom van het land; Dankdienst in Havarna

Dankdienst in Havarna; voorganger Josiph en uw voorzitter gaan voor in gebed

Het kloostercomplex Dragomirna, waar wij nog enkele liederen gezongen hebben

Met verbijstering zien wij het krot van de bewoner

Bruiloftsfeest in het Openluchtmuseum bij Suceava

1 2 3 4 5
6 7 8 9 0

Alle cijfertjes

Normaal presenteren we de financiële kant van onze Stichting op de Open Avond. Dat doen we eigenlijk al 20 jaar zo. Maar sinds vorig jaar nemen we alle financiële gegevens ook op in deze Nieuwsbrief. Dezelfde balansgegevens, en dezelfde gegevens over inkomsten en uitgaven en de begroting kunt u ook op onze website vinden. Als ANBI-instelling zijn we ook verplicht om die gegevens volledig transparant te publiceren. De regelgeving voor humanitaire stichtingen wordt steeds strikter, en dat is terecht. Want het gaat om donateursgelden, en daar kan je natuurlijk niet zorgvuldig genoeg mee omgaan.

Financieel gezien was 2022 een complex jaar, door de extra transporten die we voor Oekraïne hebben georganiseerd. Dat bracht veel extra, niet begrote uitgaven met zich mee. Maar we kregen ook heel veel extra donateursgelden binnen, zodat we aan het eind van het jaar mogen constateren, dat ondanks alles, onze financiële positie robuust is gebleven.

BALANS PER 31 DECEMBER 2023 MET TOELICHTING		
	Activa	Passiva
Rabobank betaalrekening	€ 6.711,-	
Rabobank spaarrekening	€ 12.609,-	
Voorraden wijn en honing	€ 809,-	
Reserve		€ 20.129,-
	€ 20.129,-	€ 20.129,-
Toelichting		
- De liquide middelen staan ter vrije bestemming aan de stichting		
- De voorraden zijn gewaardeerd tegen kostprijs		

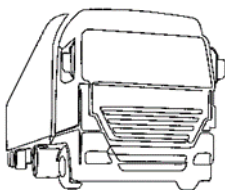
	Begroting 2023	Realisatie 2023	Begroting 2024
Inkomsten:			
Donateursbijdragen	€ 7.075	€ 13.198	€ 7.000
Collecten	€ 1.000	€ 1.052	€ 1.000
Diaconieën	€ 2.000	€ 2.515	€ 2.000
Winst op verkopen (wijn, honing, overig)	€ 600	€ 615	€ 400
Oliebollenactie	€ 1.800	€ 2.513	€ 2.000
Totale baten	€ 12.475	€ 19.893	€ 12.400
Uitgaven:			
Projectkosten <i>Meals on Wheels</i> + transportkosten	€ 12.000	€ 14.461	€ 12.000
Kosten Roemenië	€ 700	€ 600	€ 700
Kosten Nederland (Rabo, Nieuwsbrief, divers)	€ 700	€ 1.139	€ 700
Totale kosten	€ 13.400	€ 16.200	€ 13.400
Baten minus kosten	€ -925	€ 3.693	€ -1.000

Open Avond

Maandagavond 4 maart 20:00 uur

Kerkelijk centrum Lux Mundi

**Alle donateurs en andere belangstellenden:
van harte welkom!**

Transporten 2023

We hebben in 2023 weer verschillende transporten mogen en kunnen organiseren. Toch was het niet altijd gemakkelijk. We hebben het afgelopen jaar zelf geen transporten uitgevoerd. Maar we hebben deze transporten laten uitvoeren door Stichting Hulp Oost Europa via Johan Boomsma.

Het laden van de transporten in Lexmond ging elke keer weer voorspoedig met de vrijwilligers die ons helpen.

De reizen gingen ook elke keer voorspoedig tot aan de grens tussen Hongarije en Roemenië. Er waren altijd problemen aan die grens. De chauffeurs hebben verschillende keren problemen gehad om de grens over te komen en ze zijn zelfs een keer teruggestuurd naar Hongarije. De volgende dag hebben ze weer een andere grens geprobeerd en toen lukte het gelukkig wel.

Ondanks de problemen die er waren is het elke keer toch gelukt om in Dorohoi te lossen. En daar liep het lossen ook voorspoedig, de opleggers waren soms in 2 uur leeg.

We hebben toch wel vaak problemen om de spullen de grens over te krijgen. De Roemeense overheid doet steeds moeilijker om goederen binnen te laten komen en we moeten aan steeds meer eisen voldoen. We moeten bijvoorbeeld diverse “schoonheid-documenten” of verklaringen kunnen tonen van kleding, meubels. We zijn met verschillende partijen daarover in gesprek.

We hopen ook dit jaar 2024 weer verschillende transporten te kunnen organiseren.

Johan Bikker

Reisverslag 2023

In oktober hebben we als bestuur opnieuw een bezoek gebracht aan Dorohoi met als doel de gang van zaken aldaar van dichtbij te bekijken, de onderlinge band te verstevigen en als belangrijkste

doel onze toekomstplannen te bespreken. We waren jammer genoeg niet voltallig omdat Jan verhinderd was.

Heidi was erin geslaagd om betaalbare vliegtickets te bemachtigen zodat we voor een schappelijke prijs konden reizen. Een knap stukje werk omdat je de tarieven die per dag verschillen in de gaten moet houden om op tijd toe te slaan. Ook lastig omdat vertrek- en aankomstplaatsen niet altijd binnen handbereik liggen en met soms ongemakkelijke reistijden. Zo kun je bijvoorbeeld naar Boekarest vliegen maar dan zit je nog 10 uur in de auto of via Londen wat wel veel goedkoper is maar dan moet je overstappen met alle zorg om de bagage van dien. Via New York is ook een mogelijkheid maar die hebben we niet na laten rekenen. Uiteindelijk viel de keuze op een retourticket vanaf het nabijgelegen Dortmund. Met een kleine kanttekening nl. heenreis Dortmund – Suceava en terugreis Suceava- Keulen. Ondanks de nodige strubbelingen en bijbetalingen zijn we, met enige kosten en moeite en bijgestaan door taxi's en autoverhuurbedrijven overal geweest waar we wezen moesten. Johan bestuurde op vakkundige wijze de huurauto en omdat in Roemenië de meeste mensen rechts rijden hebben wij dit ook gedaan.

We voelden ons onmiddellijk weer thuis bij onze oude bekenden en ook in het ons vertrouwde hotel Splendid, waar de tijd lijkt te hebben stilgestaan, hoewel het personeel af en toe wel bewoog.

Overdag hielden wij ons bezig met serieuze zaken en kwesties en in de avonden vermaakten wij ons met de verschillende spelletjes die Netty had meegenomen, onder het genot van koffie en een glaasje. Op de inhoud van onze gesprekken en ontmoetingen wordt elders in deze nieuwsbrief verder ingegaan; mijn opdracht is om te vertellen hoe een werkbezoek als het onze geprogrammeerd is.

Omdat een werkbezoek de nodige spanning met zich meebrengt zoals het meedelen van moeilijke beslissingen alsmede de taalbarrière is het nodig om af en toe wat ontspanning te zoeken. Zo hebben we een bezoek gebracht aan het museum van de bekendste Roemeense componist Enescu en aan een schitterend klooster waar we nog niet eerder geweest waren. Hier mochten we een aantal liederen zingen die met behulp van de wonderbaarlijke akoestiek nog mooi klonken ook. Daarnaast hebben we een

ochtendje rondgewandeld in een openluchtmuseum. Hier hebben we kunnen zien hoe er vroeger geleefd en gewerkt werd in de verschillende gebieden. Mooi en interessant.

Wat op mij en ik denk bij ons allemaal de meeste indruk gemaakt heeft is het bezoek aan een aantal maaltijdgebruikers van *Meals on Wheels*. Op enkele adressen mochten we mee naar binnen. Wat je daar aantreft aan armoede, ziekte en verdere ellende is niet te beschrijven. Maar ook daar zijn nog verschillen op te merken; soms maken mensen er nog het beste van en is het zelfs opgeruimd maar veelal is er sprake van een hopeloze toestand en mocht je soms denken dat je het ergste gezien hebt dan hoeft je alleen maar bij het volgende adres naar binnen te gaan. Je durft er soms zelfs geen foto van te maken. Joseph, de dominee die de maaltijden rondbrengt, is vaak de enige contactpersoon met wie men even een gesprekje heeft. Hij verricht zeer dankbaar werk.

Een belevenis was de kerkdienst in Havarna, waar dankdag gevierd werd ; een mooie bijeenkomst met heel veel (vooral muzikale) bijdragen van gemeenteleden met aansluitend een indrukwekkend buffet waaraan wij ons te goed mochten doen, ook allemaal bereid door gemeenteleden.

Opnieuw heeft het ons tot dankbaarheid gestemd dat wij als stichting een heel klein steentje mogen bijdragen aan de welvaart in Roemenië. Het is veel werk en het is ver weg maar dat is het ons waard.

En ongemerkt is zo'n bezoek weer voorbij en zit je in het vliegtuig terug naar het welvarende Nederland. Het was een prachtreis met waardevolle herinneringen.

Anton Langerak

Bid daarom als volgt:

**Хлѣбъ нашъ насущный
даждь намъ днесъ
*Khleb nash nasushchny
dazhd' nam dnes ...***

Geef ons heden ons dagelijks brood

Weet u hoeveel verschillende soorten kerken er wereldwijd zijn? Ik weet het ook niet, maar het moeten er honderden zijn. En ze geloven allemaal op een verschillende manier in verschillende dingen. Toch zijn er enkele elementen die al die verschillende kerken delen met elkaar. Het meest bekende is misschien wel het universele gebed, het “Onze Vader”.

In oktober was ik met enkele bestuursleden van de stichting Vrienden van Roemenië in Dorohoi. Dat is een stad in het Noordoosten van Roemenië, waar wij onze humanitaire projecten hebben. U kent onze stichting wel, van de kledinginzamelingen en van de olieballen. In Dorohoi wilden we weer eens overleggen met onze vrienden aldaar. En alle activiteiten evalueren: wat gaat goed, wat kan beter, wat gaan we doen in 2024? Ook gingen we een ochtend op pad, om te helpen bij het rondbrengen van warme maaltijden bij de behoeftigen aldaar. De armen, de hulpbehoevenden, de invaliden. Dan krijgen die behoeftigen ineens een gezicht, het worden ménsen.

Ik kwam bij een oude alleenstaande vrouw, met de mooie naam Maria. Ze was nooit getrouwd geweest en ze had altijd met haar ook ongetrouwde zuster samengewoond. Haar zuster was twee jaar geleden overleden en Maria had suikerziekte gekregen. Als gevolg daarvan was haar linkerbeen geamputeerd. Ze was oud en hulpbehoevend. Maar ze had haar waardigheid niet verloren. Ze probeerde haar kamer netjes te houden. En ze probeerde er ook, op haar manier, verzorgd uit te zien. Zo was ze netjes gekapt en gestoken in een oude,

maar schone jurk. Zo probeert ze op haar manier uit te stralen dat ze zichzelf ook een schepsel van God voelt en dankt ze Hem voor haar leven. En via ons dankt ze haar Schepper. Zo danken we samen ons beider God.

Een andere vrouw waar we een maaltijd brachten, Simona, bleek 45 jaar lang onderwijzeres te zijn geweest. Maar door inflatie is haar pensioen niets meer waard en nu is ze ook afhankelijk van de bedeling. Zij staat dus op het lijstje van Meals on Wheels; ook zij krijgt drie keer in de week een warme maaltijd. Via de tolk had ik een gesprekje met haar. Ze vertelt over haar jaren als onderwijzeres, over haar liefde voor de kinderen in haar klas. En als dank voor de aandacht en de maaltijd krijg ik een grote pot kersejam in m'n handen gedrukt. Zelfge-

maakt, verse oogst. Dan vraag je je af: wie gééft er nu en wie ontvángt er nu? Op zo'n moment springen de tranen je in de ogen en vervloek je de torenbouw van Babel met die wereldwijde spraakverwarring als resultaat. We brachten de maaltijden rond in een tiendehands autootje. Abel, één van onze vrienden in Dorohoi, was chauffeur. Hij is zanger en dirigent van een mannenkoortje in Dorohoi. Dus daar praatten we ook over tijdens de rit. Uit de autoradio schalde tegelijkertijd koorgezang. Op een gegeven moment spits ik mijn oren; ik hoor bekende muziek: het Otsje Nasj. Dat is het Onze Vader in het Kerkslavisch, de taal van de Oosters-Orthodoxe kerken. Net zoals het Latijn eeuwenlang de taal was van de Westerse kerk. Ik ken de tekst en de melodie van het Otsje Nasj, want ik heb dat ook gezongen met het mannenkoor waar ik toentertijd lid van was. Dus ik begin met de radio mee te zingen. Abel verbaast zich erover dat ik tekst en melodie ken en begint ook mee te zingen. En zo zongen wij tweestemmig het orthodoxe Otsje Nasj, het Onze Vader, in een gammele auto, op weg naar hulpbehoevende mensen waar we een warme maaltijd en menselijke belangstelling kwamen brengen. Taal- en cultuurbarrières zijn er om te doorbreken.

Peter Kleppe

(eerder verschenen in Profiel; maandblad van PKN Lux Mundi)

Bezoek onze website:
<https://vriendenvanroemenie.nl/>

Stichting "Vrienden van Roemenië"

Voorzitter: Peter Kleppe
Penningmeester: Heidi Huiting
penningmeester@vriendenvanroemenie.nl
Bankrekening: NL80RABO0336041632
Secretariaat: Netty de Groot
Achthoven 40; 4128 LW Lexmond
Telefoon: 06 - 2328 4335
E-mail: info@vriendenvanroemenie.nl
Website: <https://vriendenvanroemenie.nl>